

(Rozh. ze dne 27. ledna 1920, Kr I 494/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl ihned v zasedání neveřejném zmateční stížnosti obžalovaného Ondřeje W. do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 7. července 1919, pokud jím Ondřej W. uznán byl vinným zločinem nedokonané krádeže ve smyslu §§ 8, 171, 176 — II c) tr. z., a, zrušiv rozsudek, vrátil věc témuž nalézacímu soudu, by ji znova projednal a rozhodl.

Důvody:

Obžalovaný byl uznán vinným, že, jsa dělníkem v cihlárně Adolfa R., políčil na vysokou zvěř oka v revíru, jehož nájemcem jest též Adolf R. Zmateční stížnost může po případě býti oprávněna, pokud uplatňující důvod zmatečnosti, dle č. 10 § 281 tr. ř., vytýká, že při obžalovaném neměla býti předpokládána kvalifikace zločinná dle § 176 II c) tr. z. Dle tohoto zákonného předpisu stává se krádež zločinem z vlastnosti pachatelovy se zřetelem na obnos více než 50 K, byla-li spáchána živnostníkem, učněm, nebo nádeníkem na jejich mistrovi nebo tom, kdo k práci najal. Ve smyslu zákona náleží sem jen krádeže, jejichž spáchání bylo usnadněno poměry, utvořenými smlouvou pracovní. Nestačí proto, by byl okraden, kdo práci najal, tím kdo se k ní pronajal, nýbrž vyžaduje se též, by krádež provedena byla na věcech, k nimž dělník, prováděje práci, přišel v bližší vztah. Zmíněné ustanovení má zaměstnavateli poskytnouti větší ochranu právě vzhledem k tomu, že poměr pracovní zjednal dělníkovi snažší možnost krádeže, již dělník využil zároveň zneužívaje důvěry jemu propůjčené. Z toho však plyne na druhé straně, že pokud mezi možnostmi přístupu k věci a mezi pracovním poměrem není ani podpůrné příčinné souvislosti, nemůže býti obviněna zmíněná zločinná kvalifikace činu býti kladena za vinu. V případě přitomném rozsudek otázkou se neobírá a zejména nezjišťuje, zda obžalovaný z důvodu svého pracovního poměru měl kvalifikovanou příležitost ku spáchání zamýšlené krádeže. Rozsudek jen v enuciátě jakož i týmiž slovy v důvodech rozsudku označuje Adolfa R. za zaměstnavatele obžalovaného. Dle spisů obžalovaný je dělníkem v cihelně, náležející témuž Adolfu R., jenž je majitelem hospodářství a nájemcem honitby. O tom, že by obžalovaný jakožto cihlářský dělník R-ův byl přišel v bližší vztah k honebnímu území R-ovu, ani spisy nepodávají objasnění. Nezjistiv vztahů takových neměl tedy soud nalézací obžalovaného uznávati vinným krádeží, kvalifikovanou dle § 176 II. lit. c) tr. z., neboť, jak již dovedeno, pouhá okolnost, že R. byl zaměstnavatelem obžalovaného, sama o sobě k předpokladu zmíněné kvalifikace by nestačila. Byly-li tu však poměry kvalifikaci tu podle shora vytčeného hlediska právního zakládající, nelze z nedostatečných zjištění rozsudkových seznati. Bylo proto rozsudek ve výrocích, odsuzujících obžalovaného Ondřeje W. zrušiti a věc vrátiti do stolice prvé k novému projednání a rozhodnutí.

Čís. 120.

Vědomé nedbalosti se při kulposních deliktech nevyhledává.

(Rozh. ze dne 31. ledna 1920, Kr I 394/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Josefa R. do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 27. června 1919, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle § 335 a 337 tr. z., mimo jiné z těchto

důvodů:

Veškerým vývodům stížnosti s hlediska § 281, č. 9 a tr. ř. postaven je v čelo výklad pojmu nedbalosti, podle něhož prý tresce se při jednání kulposním nedostatek právní vůle, vynakládati pozornost, nutnou ke splnění uložených závazků. Trestná nedbalost je prý tu jen tehdy, byl-li pachatel přesvědčen o tom, že se dopouští opomenutí, byl-li si vědom toho, že si nepočiná s dostatečnou opatrností, a seznal-li, že kroky, podniknuté jím k zamezení nebezpečí k tomuto účelu nepostačují. Kdo si jakkoli zjednal přesvědčení, že z jeho jednání nemůže nebezpečí vzniknouti, může prý se odvolávat na nepředvídatelnost nastalých následků a není prý trestným. Právní toto stanovisko je pochybeno. Jeť příliš úzké, vyhovujíc leda pojmu t. zv. vědomé nedbalosti a to ještě v té její formě, jež už skoro splývá se zlým úmyslem ve způsobě t. zv. dolus eventualis. Pod pojem nedbalosti ve smyslu § 335 tr. z. spadají však nejen případy, kde pachatel byl si vědom neopatrnosti svého počínání, pokládal však za to, že z těch či oněch příčin nedojde k ohrožení tělesné integrity jiných, jemuž nechtěl (vědomá culpa), nýbrž i případy, ve kterých pachatel si neopatrnosti svého počínání ani neuvědomil, neuváživ možnou kausalitu svého jednání nebo opomenutí pro škodný výsledek buď vůbec nebo ne dosti pečlivě. Nestačí proto k vyloučení přičetnosti jednání kulposního, že pachatel subjektivně, tetiž se stanoviska oněch pozorování, jež předsevzal, a oněch závěrů, k nimž svými úvahami dospěl, nepředvídal bezprávného účinku, jestliže účinek bezprávný přes to byl seznatelný a jestliže pachatel, tedy osoba, která se stala příčinou bezprávného účinku, jen proto nepostřehl příčinného vztahu svého jednání nebo opomenutí k tomuto účinku, že nevynaložil pozornosti a dbalosti větší, v míře náležité. Arciť není hranice, po kterou možno na jednajícím žádati vynaložení takové bdělosti, která by mu umožnila postřehnouti, že k zamezení ohrožené tělesné bezpečnosti jiných zapotřebí je větší opatrnosti, po případě dalších pozitivních opatření, posunuta do nekonečna. Je omezena v § 335 tr. z. předpokladem, že škodný účinek mohl býti jako takový seznán, postřehnut, buď kýmkoli, jsa přirozeně nutným, buď dle zvláště vydaných předpisů nebo dle stavu, úřadu, povolání, živnosti, zaměstnání nebo zvláštních poměrů jednajícího.

Čís. 121.

Zatajení zásob (min. nařízení ze dne 26. května 1917 čís. 235 ř. z.). Kdy jest trestný čin dokonán? Rozpor mezi samozásobitelskou potřebou a povinností, vyjeviti zásoby. Lhostejno, zda pachatel zatajené zásoby byl povinen odvésti, či oprávněn, podržeti je pro vlastní potřebu.